

Reg. No. :

Name :

SY-19

SECOND YEAR HIGHER SECONDARY EXAMINATION, MARCH 2022

Part – III

Time : 2½ Hours

SANSKRIT SASTHRA

Cool-off time : 15 Minutes

(Optional)

Maximum : 80 Scores

निर्देशा :

- 15 निमेषाः समाश्वाससमयः । प्रश्नान् पठितुं इच्छानुसारं चयितुम्, उत्तराणि क्रमीकर्तुं च अयं समयः उपयोक्तव्यः ।
- प्रश्नस्य निर्देशान् सश्रद्धं पठित्वा अवगम्य च उत्तराणि लेखनीयानि ।
- प्रश्नानाम् अङ्काः दत्ताः । उत्तरलेखनाय समयः अङ्काः च परिगणनीयाः ।

നിർദ്ദേശങ്ങൾ:

- 15 മിനിറ്റ് സമാശ്വാസ സമയമാണ്. ഈ സമയം ചോദ്യങ്ങൾ വായിക്കാനതിനും ഇഷ്ടമുള്ളവ തിരഞ്ഞെടുക്കാനും ഉത്തരങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യാനും ഉപയോഗിക്കാം.
- ഓരോ ചോദ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിർദ്ദേശങ്ങളും ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കിയ ശേഷം ഉത്തരമെഴുതുക.
- ഓരോ ചോദ്യത്തിനുമുള്ള സ്കോർ നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഉത്തരമെഴുതുമ്പോൾ സമയവും സ്കോറും പരിഗണിക്കണം.

‘क’ विभागः

A. 1 तः 6 पर्यन्तं कोष्ठकात् चतुर्णां प्रश्नानामुत्तराणि लिखत । (4 × 1 = 4)

1 മുതൽ 6 വരെ ഏതെങ്കിലും 4 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക ഒരു സ്കോർ വീതം

1. “बहुत्व विवक्षायां बहुवचनं स्यादिति सूत्रार्थः” सूत्रं किम् ?
(चुट्ट, बहुषुबहुवचनम्, प्रथमयोपूर्वसवर्णः)
2. “आदिचि परे पूर्वसवर्णदीर्घ निषेध” सूत्रं किम् ?
(नादिचि, चुट्ट, विरामोऽवसानम्)
3. ‘वृत्यर्थावबोधकं’ वाक्यं किम् ?
(समासः, विग्रहः, तद्धितः)
4. “समानाधिकरणः तत्पुरुषः कर्मधारयसंज्ञा स्यात्” – इति – सूत्रं किम् ?
(द्विगुः, तत्पुरुषः समानाधिकरण कर्मधारयः, सुपि च)
5. अधोदत्तेषु सूत्रेषु षष्ठी तत्पुरुष समास विधायकं सूत्रं लिखत ।
(षष्ठी, पञ्चमीभयेन, तृतीयातत्कृतार्थेन गुणवचनेन)
6. अधोदत्तेषु, सप्तमीतत्पुरुष विधायकं सूत्रं लिखत ।
(पञ्चमीभयेन, सप्तमीशौण्डैः, षष्ठी)

B. 7 तः 9 पर्यन्तं त्रयाणां प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । (3 × 1 = 3)

7 മുതൽ 9 വരെ എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഉത്തരമെഴുതുക ഓരോ സ്കോർ വീതം

7. व्याकुदशब्दस्य अकारस्यः लोपः केन सूत्रेण विधीयते ?
(द्विगुः, षष्ठी, उद्विभ्यांव्याकुदस्य)
8. अधोदत्तेषु सूत्रेषु ‘कप्’ प्रत्यय विधिसूत्रं किम् ?
(सोऽपदादौ, उरःप्रभृतिभ्यःकप्, संख्यासुपूर्वस्य)
9. “द्वन्द्वे घि संज्ञं पूर्व स्यात् इति सूत्रार्थः” – सूत्रं किम् ?
(द्वन्द्वे घि, अल्पात्तरम्, सोऽपदादौ)

A. सूत्रार्थं लिखत । ഒരു ചോദ്യത്തിനു സുതാര്യമായി മെഴുതുക (1 × 2 = 2)

10. सरूपाणामेकशेष एकविभक्तौ ।

B. 11 ത: 12 पर्यन्तम् एकस्य उत्तरं लिखत । सोदाहरणं विशदयत । (1 × 2 = 2)

11 മുതൽ 12 വരെ ഒരു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക.

11. सप्तमीविशेषणे बहुव्रीहौ ।

12. राजदन्तादिषु परम् ।

A. 13 ത: 16 पर्यन्तं त्रयाणां उत्तरं लिखत : (3 × 3 = 9)

13 മുതൽ 16 വരെ ഏതെങ്കിലും 3 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക 3 സ്കോർവിതം

13. राम शब्दस्य द्वितीया विभक्ति एकवचनरूप निष्पादने रिक्तस्थानानि पेटिकातः निर्धार्य लिखत ।

राम = _____ ।

राम अम् = _____ ।

रामम् = _____ ।

अमिपूर्वः, स्वौजसमौट् इत्यादि, अर्थवदधातुरप्रत्यय प्रातिपतिकम्

14. उदाहरणानुसारं समस्तपदानि लिखत ।

उदाहरणम् → कृष्णस्य समीपम् = उपकृष्णम् ।

मद्राणां समृद्धिः = _____ ।

मक्षिकाणां अभावः = _____ ।

हिमस्य अव्ययः = _____ ।

15. सूचनानुसारं “सहसुपा” इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

सूचना → सुप्, सुपा, सह, भूतपूर्वः ।

16. सूचनानुसारं “प्रथमानिर्दिष्टसमास उपसर्जनम्” इति सूत्रं – सोदाहरणं व्याख्यात ।

सूचना → प्रथमानिर्दिष्टं उपसर्जनं संज्ञं, उपकृष्णम् ।

B. 17. यथोचितं योजयत ।

(3 × 1 = 3)

क

ख

- (क) ईशकृष्णौ – हरिश्च हरश्च ।
(ख) पितरौ – ईशश्च कृष्णश्च ।
(ग) हरिहरौ – माता च पिता च ।

A. 18 तः 20 पर्यन्तं प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लिखत । एकैकस्य चतुरङ्काः ।

(2 × 4 = 8)

18 മുതൽ 20 വരെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക 4 സ്കോർവീതം

18. पेटिकायां दत्तेषु समस्तपदेषु अव्ययीभाव समस्तपदानि निर्धार्य लिखत ।

प्रत्यर्थम्, भूतपूर्वः, यथाशक्ति, पितरौ
दुर्यवनम्, हरिहरौ, अतिनिद्रम्, ऊढरथः

19. यथोचितं योजयत :

क

ख

- प्रायेण पूर्वपदार्थप्रधानः – द्वन्द्व समासः ।
प्रायेण उत्तरपदार्थप्रधानः – बहुव्रीहि समासः ।
प्रायेण अन्यपदार्थप्रधानः – तत्पुरुष समासः ।
प्रायेण उभयपदार्थप्रधानः – अव्ययीभाव समासः ।

20. पेटिकायां दत्तेषु समस्तपदेषु द्वन्द्व समस्त पदानि कानि ।

ऊढरथः, पितरौ, उपकृष्णम्, शिवकेशवौ, प्रत्यर्थम्
धान्यार्थः, ईशकृष्णौ, पीताम्बरः, हरिहरौ

B. 21 ത: 22 पर्यन्तम् एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत ।

(1 × 4 = 4)

21 മുതൽ 22 വരെ ഏതെങ്കിലും ഒരു ചോദ്യത്തിനുള്ള ഉത്തരമെഴുതുക 4 സ്കോർ

21. 'क' विभागे प्रदत्ता: लौकिकविग्रहा: 'ख' विभागे प्रदत्ते: समस्तपदै: सह योजयित्वा लिखत ।

(क)

(ख)

विभाग: लौकिकविग्रहा: ।

विभाग: समस्तपदानि ।

भूतेभ्यो बलि: ।

स्तोकान्मुक्त: ।

अक्षेषु शौण्ड: ।

हरित्रात: ।

हरिणा त्रात: ।

अक्षशौण्ड: ।

स्तोकात् मुक्त: ।

भूतबलि: ।

22. सूचनानुसारं "अनेकमन्यपदार्थे" इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

सूचना → अन्यस्य पदस्य अर्थे समसनम्, ऊढरथ: ।

23 ത: 24 पर्यन्तम् एकस्य उत्तरं लिखत । पञ्चाङ्गा: ।

(1 × 5 = 5)

23 മുതൽ 24 വരെ ഏതെങ്കിലും ഒരു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക 5 സ്കോർ

23. सुबन्त प्रत्ययलेखने रिक्तस्थानानि पेटिकात: निर्धार्य लिखत ।

सु _____ जस् ।

अम् औट् _____ ।

_____ भ्याम् भिस् ।

_____ भ्याम् भ्यस् ।

डसि भ्याम् भ्यस् ।

डस् _____ आम् ।

डि ओस् सुप् ।

औ, शस्, टा, डे ओस्, भ्याम्

24. पेटिकायां दत्तेषु समस्तपदेषु द्वितीया – तृतीया – चतुर्थी – पञ्चमी – षष्ठी तत्पुरुषसमस्तपदानि निर्धार्य लिखत ।

राजपुरुषः, चोरभयम्, यूपदारुः, धान्यार्थः, पितरौ,
कृष्णश्रितः, उपकृष्णम्, पीताम्बरः, शिवकेशवौ ।

‘ख’ विभागः

- A. 25 तः 30 पर्यन्तं कोष्ठकात् चतुर्णां प्रश्नानां समुचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत । (4 × 1 = 4)

25 മുതൽ 30 വരെ ഏതെങ്കിലും 4 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം ബ്രാക്കറ്റിൽ നീന്തും തിരഞ്ഞെടുത്തെഴുതുക.

25. तर्कसंग्रहस्य कर्ता कः ?

(कालिदासः अन्नंभट्टः, भासः)

26. न्यायशास्त्रस्य उपज्ञाता कः ?

(गौतमः, अर्यभट्टः, बाणः)

27. चट्टम्पिस्वामिनः प्रसिद्धः शिष्यः कः ?

(ब्रह्मानन्दशिवयोगी, वाग्भटानन्दः, नीलकण्ठतीर्थपादः)

28. वाग्भटानन्दः कत्र जनिं अलभत् ?

(पाट्यंग्रामे, तिरुमाराटिग्रामे, चेम्पन्तिग्रामे)

29. ऊरालुङ्गल् लेबर्कोण्ट्राक्ट सोसैटि कस्य चोदनया स्थापितम् ?

(चट्टम्पिस्वामिनः, वाग्भटानन्दस्य, नीलकण्ठतीर्थपादस्य)

30. ज्योतिषं वेदपुरुषस्य केन अवयवत्वेन कल्पितम् ?

(चक्षुः, पादः, श्रोत्रम्)

- B. 31 तः 33 पर्यन्तं प्रश्नानां उत्तराणि चित्वा लिखत । (3 × 1 = 3)

31 മുതൽ 33 വരെ എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഉത്തരം തിരഞ്ഞെടുത്തെഴുതുക.

31. मोक्षः इत्यस्य समानार्थकं पदं किम् ?

(दुःखं, निवृत्तिः, अहङ्कारः)

32. ईश्वरसद्भावे किं प्रमाणम् ?

(प्रत्यक्षम्, अनुमानं, उपमानम्)

33. सुवर्णं _____ भवति ।

(तैजसं, पार्थिवं, जलीयम्)

A. प्रश्न: 34, वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरत । (1 × 2 = 2)

34-ാം ചോദ്യത്തിന് ഒറ്റവാക്യത്തിലോ രണ്ടു വാക്യത്തിലോ ഉത്തരമെഴുതുക.

34. अधिकारी कः ?

B. 35 तः 36 पर्यन्तम् एकस्य उत्तरं वाक्येन वाक्यद्वयेन वा लिखत । (1 × 2 = 2)

35 മുതൽ 36 വരെ ഏതെങ്കിലും ഒരു ചോദ്യത്തിന്റെ ഉത്തരം ഒന്നോ രണ്ടോ വാക്യത്തിൽ എഴുതുക.

35. तेजसः विषयाः के ?

36. अयनं कतिविधम् ? तौ कौ ?

A. 37 तः 40 पर्यन्तं प्रदत्तप्रश्नानां त्रयाणां उत्तराणि लिखत । (3 × 3 = 9)

37 മുതൽ 40 വരെ ഏതെങ്കിലും 3 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക.

37. अन्नं भट्टमतानुसारं कादम्बर्या समाप्त्यदर्शनस्य कारणं किम् ।

38. आस्तिकदर्शनानि कानि ?

39. वेदाङ्गानि कानि ?

40. क्रमानुसारं ऋतूणां नामानि लिखत ।

B. प्रश्न: 41, उत्तरं लिखत । (1 × 3 = 3)

41-ാം ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക

41. वाक्यत्रयेण ब्रह्मानन्दशिवयोगिनः समाजोद्धारणप्रवर्तनानि अधिकृत्य विशदयत ।

A. 42 तः 44 पर्यन्तं द्वयोः उत्तरं लिखत । (2 × 4 = 8)

42 മുതൽ 44 വരെ ഏതെങ്കിലും 2 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം എഴുതുക.

42. 'मंगलस्य समाप्तिसाधनत्वं नास्ति' – विशदयत ।

43. पीलुपाकवादिनां मतं विशदयत ।

44. "वाग्भटानन्दः समाजोद्धारकः आसीत्" – निरूपयत ।

B. 45 ത: 46 പര്യന്തം ഏകസ്യ പ്രശ്നസ്യ उत्तरं लिखत ।

(1 × 4 = 4)

45 മുതൽ 46 വരെ ഏതെങ്കിലും ഒരു ചോദ്യത്തിനുള്ളതരം എഴുതുക.

45. केरलीया: प्रसिद्धा: ज्योतिशास्त्रज्ञा: के ?

46. निर्वृतिपञ्चकानुसारं कस्य पुरुषस्य निर्वृति: ?

47 ത: 48 പര്യന്തം ഏകസ്യ उत्तरं लिखत ।

(1 × 5 = 5)

47 മുതൽ 48 വരെ ഏതെങ്കിലും ഒരു ചോദ്യത്തിനുള്ളതരം എഴുതുക.

47. अधोदत्तं गद्यभागं पठित्वा प्रदत्तनां प्रश्नानामुत्तराणि लिखत ।

श्रीनारायणगुरुः तिरुवनन्तपुरस्य उत्तरेभावे चेम्पषन्त्यां जातः । नारायणेति यद्यपि तस्य नाम आसीत् तथापि तं नाणुम् इति आह्वयति । माता कुट्टियम्मा पितामाटनाशान् च । अस्य रामन्वैद्यन् कृष्णन्वैद्यन् इति द्वौ मातुलौ अभवताम् । मातुलस्य कृष्णन्वैद्यन् महाभागस्य निर्देशेन कुम्प्याल्लिटा-मन्पिल्ला आशान् महाभागस्य सकाशात् नारायणेन संस्कृत-मधीतम् । पुनः सः पाठशालां संस्थाप्य बालेभ्यः संस्कृताभ्यासनं ददौ । अत एव अस्य नाणु आशान् इति नाम अभवत् ।

(क) गुरुदेवस्य अपरं नाम किमासीत् ?

(ख) श्रीनारायणगुरुदेवः कत्र जातः ?

(ग) गुरुदेवस्य पितरौ कौ ?

(घ) गुरुदेवस्य कति मातुलौ अभवताम् ?

(ङ) गुरुदेवस्य संस्कृताचार्यः कः ?

48. सूचनानुसारं अनुबन्धचतुष्टयं सलक्षणं विशदयत ।

सूचना → अधिकारी – विषय – सम्बन्ध – प्रयोजनम् ।